

Bogo Pregelj:

Punčkine prigode

2. Nosek se je vrnil. Nadaljevanjem konec zgodbe o obutem mucku

Punči je ležala v svoji postelji. Močno je bila zaspana. Pa ni hotela zaspiti, preveč je morala še premisliti. Muček je umrl. To pomeni, da je nepremično ležal in ni nič mijavkal. Zato ga je odnesla mama na smetišče. Nič več se ne bo igral s Punčko.

Od spanca skele Punčko oči. Široko jih odpira, e mora misliti na Noska. Po gladkem podu je tiho nekaj prišlo. V

Punči je bila užaljena. Nosek je grdl Najprej se dela, kakor da bi umrl, samo da je Punči hudo žalostna, potem pa pride nazaj pa ji pravi, da je on muček s škornji in je bos. Toda Punči ni tako neumna, da bi mu verjela kar ta-

mehkem skoku se je pognalo na posteljo. S previdnimi koraki je stopilo na odejo in poleg njenega obraza. Kakor rumeni lučci so se odprle oči.

»Si le prišel, Nosek, čeprav si umrl?«

»Seveda sem prišel. Se ti moram vendarle zahvaliti za vso ljubezen, s katero si me rešila hudega čarovnika, ki me je vezal že pet sto let.«

»Vesela sem, Nosek, da si tu. Pa je mama rekla, da si umrl in ne boš več prišel k meni.«

»Če bi bil navaden muček, bi bilo res tako. Toda jaz sem muček s škornji.«

»Pokaži mi noge Saj si bos kakor vedno! Norčuješ se iz mene.«

ko. V pravljici stoji: »Bilo je pred davnim davnim časom... Tedaj še Punčkine mame ni bilo. Nosek je pa še mlajši od Punčke. Kako se more tako grdo lagati. Punči je strogo pogledala Noska, ki si je zadovoljno česal brke:

»Ne smeš se lagati, Nosek, to ni lepo. Tudi tako te imam zelo rada, čeprav si čisto navaden muček.«

»Saj se ne lažem, Punči. Škornje sem pustil doma, da bi bil hitreje pri tebi. Tako sem se veselil svidenja s teboj! Ti si pa huda... Debela solza se mu je skotalila iz očesa. Hitro je stegnil svoj dolgi, rožnati jezik in jo nanj ujel. Punči se je pri tem na glas zasmejala. Začela ga je tolažiti:

»Nisem tako hudo mislila, Nosek. Saj sem vesela, da si spet pri meni. Pa mi povej bolj potanko, kako je s teboj.«

Nosek si je ovil rep okrog nog, nekajkrat zadovoljno zagodrnjal in začel pri-

povedovati svojo zgodbo:

»Če bi ne bil danes popoldne tako hudo bolan, bi se glasno začel smejati, ko si mi ti pripovedovala mojo zgodbo. Saj se je to vse meni pripetilo in zato pač najbolje vem, kako je bilo.

To, mislim, dobro veš, kako sem končno oženil Zapečka s prezalo gospodično Rozalijo. Ludi to ti je znano, da sem preskrbel Zapečku lep grad, s tem da sem požrl čarovnika, ki je stanoval v njem, ko se je spremenil v miško. Zelo neumen čarovnik je bil to in nič ga ni bilo škoda. Se kot miška je bil tako za nič, da me je tri dni bolel želodec po njem.

Toliko veste o meni ljudje. Tudi jaz sem tedaj menil, da je vse opravljeno in da bom lahko v miru živel do svojega konca, saj je imel Zapeček zdaj svoj grad in dosti blaga, da mu ni bilo treba mojega kužuha za kučmo.

Toda tisti čarovnik je imel mater, ki je bila stokrat hujša čarovnica od nje. Ta je seveda zvedela, kaj sem napravil z njenim sinom. Močno se je ujezila. Vsedla se je k štedilniku, kjer je kuhala ravno točo, oklenila z rokami kolena in premišljevala, kaj bi mi v kazen zagodila. Ker je bila velika čarovnica, se je kmalu domislila. Vzela je iz omare mašno obleko in se oblekla za obisk. Potem je vpregla v jarem par sov — to je bilo pred pet sto leti in še več leti, tedaj tudi pri nas se nismo poznali avtomobilov — in se odpeljala naravnost na naš grad.

Jaz vsega tega seveda nisem vedel. Ravno sem lepo zadremal po kosilu na solncu, ko je med skovikanjem sov in laježem njenih letečih psov prišla. Seveda sem takoj skočil iz sna in dlaka se mi je naježila, saj niti na strehi nisem bil varen pred psi, ki so imeli peruti. Pa čarovnica jim je požvižgala ravno, ko so hoteli skočiti name. Še dobro, da so jo takoj ubogali. Ona pa se je obrnila z groznim pogledom k meni. Kakšna je bila ti ne morem povedati. Njena grdota me je namreč tako prevzela, da sem se onesvestil. Ko sem se spet zavedal sem videl, da nisem več na grajski strehi, temveč sredi pustega gozda in pred menoj so ležale velike sive skale, kakor zid gladke, v sredi njih pa je bilo nekaj črnega, kakor da bi gora na stečaj zdehala.

Čarovnica je stala poleg mene. Takoj je opazila, da sem se spet zavedel. Z umazanimi, dolgimi kremplji me je dvignila s tal, kakor zajca, in dejala:

»Dobro poslušaj, maček, kar ti bom zdaj povedala. Mati sem onega čarov-

nika, čigar je bil Zapečkov grad. Res je bil zelo lahkoveren in zato si ga preliščil. Vendar je bil dober fant. Hudo mi je po njem. Zato te bom pa zdaj kaznovala, da ne boš v drugo več jedel čarovnikov, ko bi se spremenili v miši. To bo tvoja kazen: Vrgla te bom na svet ljudi. Tam te bodo preganjali s kamenjem in psi. Otroci te bodo vlekli za rep in ušesa. Metali te bodo v vodo in te bodo objemali, da ti bodo rebra pokala. Tisočkrat in spet tisočkrat boš umrl, pa se boš spet rodil, da boš nove muke trpel!«

»Tako je rekla grda coprница, jaz pa sem od groze zajokal na ves glas in sem prosil:

»Nikarte me ne vrzite na oni svet. Saj sem se že tedaj odločil, da ne bom nikdar več pojedel nobenega čarovnika, ko me je po vašem sinu tako bolel trebuh.«

Tako silno sem vokal in se cemeril, da se je še celo stari čarovnici miho storilo. Z malo manj osornim glasom je dejala:

»Brez kazni ne boš ušel. Vrgla te bom, kakor sem rekla. Toda rešen boš in boš našel pot nazaj v našo deželo tedaj, ko dobiš med ljudmi nekoga, ki te bo tako ljubil, da ob tvoji smrti od žalosti solze imel ne bo.«

Po teh besedah me je zavihtela in zalučala kakor kamen v črno žrelo pred mano...

In potem? Rodil sem se in umrl vedno znova. Kakor vsak drugi mucek sem bil. In godilo se mi je tako, kakor je rekla čarovnica. Naposled sem prišel k tebi. Bolj si me ljubila, kakor kdo pred tabo. Nič mi nisi nagajala, zato sem tem težje umrl; bal sem se namreč, komu bom zdaj prišel v roke.

Toda umrl sem. Sredi kuhinje sem padel brez sapa. Vzletela je moja duša, da si spet poišče mladega mucka. Neizrečeno mi je bilo hudo.

Tedaj me je nekaj potegnilo, kakor hud prepih. Spet sem se znašel v gozdu poleg temne luknje. Vedel sem: rešen sem! Tako rada si me imela, da se od žalosti nisi mogla jokati.

Zato sem se vrnil, da se ti zahvalim. Zdal grem domov. Zbogom. Punči!«

»Nosek ostani! Lepo, lepo te prosim. Sami mi bo preveč dolgčas. Nosek, moj ljubi, ljubi Nosek, še vse bolj te bom imela rada.«

Mucek je vstal. Obotavljal se je. Punči je videla, da tudi njemu slovo ne gre od srca. Zato ga je še bolj vneto nrosila. Mucek je naporno premišljeval. Naposled je dejal:

»Glej, Punči, pet sto let in še več je že, kar sem z doma. In pri nas je tako lepo. Dolgčas mi je po domačih. Zato moram nazaj. Ne delaj mi slovesa še težjega. Vedno bom mislil na te.«

Tedaj se je Punči sunkoma vsedla v postelji in rekla:

»Počakaj! Če nočeš ti ostati pri meni, grem pa jaz s teboj!«

Od veselja se je mucek trikrat prepovicnil. Pa ga je takoj zaskrbelo:

»Kaj pa bo mama rekla, če tebe ne bo?«

Sredi oblačenja je Punči zastala. To je bilo težko vpražanje. V globokih mislih je nagubala čelo. Pa saj se bo k mami še lahko mnogokrat vrnila, kakor je prišel Nosek k njej.

»Mama ve, da sem pridna. Zato je ne bo skrbelo. Pojdiva, Nosek!«

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Bradavica

Japonska pravljica.

V neki vasi sta živela pred davnimi časi dva brata, ki sta bila po značaju popolnoma različna. Prvi je bil marljiv, ukažen in dobrončen, drugi pa zavisten, skop in surov. Kakor sta bila po značaju popolnoma različna, tako sta bila drug drugemu v obraz in postavo podobna — in kar je bilo najbolj čudno: oba sta imela na licu veliko grdo bradavico. Joj, koliko zasmehovanja sta morala zaradi tega prenašati od dragih sosedov!

Nekoč je šel marljivi brat v gozd po drva. Komaj se je lotil dela, je začelo deževati. Skril se je v votlo deblo velikanskega hrasta in čakal, da neha deževati. Toda deževalo je dolgo in naš dobri kmet je v svojem skrivališču zaspal.

Nenadoma ga je zbudilo veselo petje in glasni klici. Pomel si je oči in pogledal iz svojega skrivališča. Bila je noč, mesec je svetlo sijal in pred hrastom je bilo vse polno gozdnih duhov in škratov. Peli in rajali so po mili volji. Pred seboj so imeli velike kupe slaščic in več sodov riževega žganja.

Zdajci pa ga je eden izmed gozdnih duhov zagledal in opozoril svoje tovariše nanj. Med smehom so privlekli zaspalega kmeta iz njegovega skrivališča. Nič hudega mu niso storili. Dali so mu jesti in piti in ga prosili, naj jim zapleše.

Zaplesal je, kakor je vedel in znal, in ker ni bil napačne postave, jim je njegov ples ugajal. Ko se je začelo dani, so škrateljčki prosili, naj jim kmet oblubi, da pride ponoči spet k staremu hrastu. Ker se je nekaj časa obotavljal, so zahtevali od njega nekaj v zastavo, da bi bolj gotovo prišel. Eden izmed škratljcev mu je brez najmanjše bolečine odstranil bradavico in jo spravil v žep. »Če prideš ponoči sem, ti jo bomo spet vrnili!«

Ko je prišel kmet zjutraj domov, se mu je žena na ves glas začudila, zakaj njegov obraz je bil gladek in o bradavici ni bilo niti sledu. Povedal je ženi, kaj je ponoči doživel in sklenil, da ne pojde nikoli več ponoči v gozd. Tako se je znebil grde bradavice.

Zavistnemu bratu ta doživljaj ni dal spati. Ko se je stemnilo, je stekel v gozd in se skril v votlino starega hrasta.

Spet je bila noč hladna in mesec se je zlivl nad vso dolino. Gozdni duhovi so se zbrali pred hrastom in peli in plesali, da nikoli tega. Ko je stopil iz svojega skrivališča, so ga vsi veselo sprejeli. Ker je bil tako zelo podoben bratu, so vsi mislili, da je prišel on sam. Dali so mu jesti in piti in moledovali okoli njega, da jim kaj zapleše.

Ker je bil neroden in okoren, jim njegov ples ni ugajal.

Gozdni duhovi so se razjezili:

»Danes ne plešeš dobro! Nič nam nisi po godu! Glej, da se zgubiš domov! In ti vrnemo tvoj zastavek nazaj!«

Eden izmed škratov je stekel k njemu in mu prilpil bradavico njegovega brata na drugo lice. Še isti mah mu je bradavica trdno prirastla na meso.

Ivan Albrecht:

Smrt

Prišla srna v deteljico
v deteljico srna.
Dékle šla je žet pšenico,
žet pšenico dékle.
Prišla belo smrt je v kočo,
v kočo bela smrt
in nov grob je spet odprt.

Deteljica v smrti joče,
zlati klas ob njej drhti,
v koči mrtva mlada mati,
smrt pa dalje žet hiti.

Nič ne plaka mlada mati,
deca joče le ob njej.
Morda joče z njo še veter,
ki otreša listje z vej.

Prigoda z klopotač

Nekega popoldneva, ko sem šel skozi gozd, zagledam ob poti rujav kasto kačo, zvito v klobčič. Le s težavo sem verjel svojim očem: klopotač že dolgo niso bili videli v teh krajih. Sklonil sem se in opazil, da ima konec repa res sestavljen iz kolobarčkov — nič narj ko trinajst — po katerih štejejo starost živali; vsak obroček leto dni.

Najbolj zanikarna klopotača bi bila v teh krajih že posebnost, ali tako lepo razvit primerek! Ne, tega moram imeti!

Na svojih pohodih sem bil navajen, da sem imel v dno samokres s sedmimi naboji pri sebi — rabil sem ga, kadar sem zagledal kako jerebico, ki jih je bilo v tem času vse polno.

Kača je vzdignila glavo, izprožila jezik in zaklopotala z obroči. Pomeril sem v vrat in zgrešil.

Takoj se je razvila iz klobčiča in njen jeziček je migal z bliskovito naglico. Ker nisem poznal kačjih navad,

sem se zelo prestrašil in naglo odskočil, misleč, da me bo zasledovala.

Namesto tega je začela počasi lesti v grmovje.

»Oho, malo počakajmo!« sem zavpil in sprožil.

Zdaj se je pa zares obrnila in mi šla nasproti. Ne hitro — a odločno. Prav resnično sem se ustrašil in ustrelil na slepo. Izstreljek je prodiral kačino telo in pokazal se je bela rana v njenem trebuhu. Obrnila se je in se s težavo zvijala nazaj v gozd, uboga žival!

Boječ se, da mi ne bi ušla, sem obšel kraj, kjer je bila izginila. Posluhnil sem in jo zagledal, kako je klopotala s svojimi obročki.

Z občudovanja vrednim nagonom se je skrila za nekim deblom, le glavo je pustila zunaj, da me je lahko opazovala. Srepro je gledala in jeziček se ji je vrtel z veliko naglico. Nisem se ji upal približati — zdelo se mi je, kakor da se pripravlja na skok.

Izgubil sem bil že tri izstrelke — prav za prav ne čisto, ker sem jo bil zadel. A kako naj jo ubijem? Palice nisem imel, iskati je pa tudi nisem smel, ker bi mi bila kača v tem izginila izpred oči. Torej sem moral streljati v glavo, ki se je kar ponujala za lep pogodek.

Z največjim mirom sem iz daljave petih metrov pomeril in sprožil.

Kakor da se ne bi bilo nič zgodilo, je kačin jezik še dalje grozil in glava je bila celat. Pa saj se ves čas ni bila premaknila!

Ali sem bil zgrešil? Nemogoče. Na deset metrov sem vedno izbil steklenici zamašek in še nisem dolgo časa meril. Mogoče, pa poskusimo znova!

Že v drugo isti neuspeh. A zdaj sem začel razumevati; videl sem, kako je z bliskovito naglico umaknila glavo.

Mogoče je prišel do nje zračni val, ali pa je imela »občutek«, kdaj bo prišel izstreljek?

Še dve svinčenki sta mi ostali. Že me je pričelo jeziti — pomeril sem in sprožil — uspeh je bil isti. Še mi je ostal zadnji naboj.

Tedaj sem opazil, da se pripravlja na napad. S težavo se je vlekla na pot — opazil sem, da krvavi iz treh ran. Bila je iztegnjena v vsej svoji dolžini — merila je obilno dva metra.

Nikoli ne trpinčim živali, ker nisem okruten; niti ne sovražim kač — zato me je postalo sram. Kača je prav tako lepa žival, kakor so druge. In ta tukaj

je tako lepa! Njena barva je bila mešana, rumena in črna namestu temne, skoro umazane rjavave. Kar milo se mi je storilo, ko sem jo videl ranjeno na poti smrtno.

A storjenega nisem mogel več popraviti. Saj itak ne bo več dolgo zdržala — ta, ki je prelezla ogromne daljave, da si poišče nov dom.

Zlel sem, da bi ji zadnji naboj, ki mi je ostal, končal trpljenje.

Toda zlomil je le njen široki vrat, počasi se je obrnila, zagledal sem njen lepi trebuh in širok je odprla oči.

Le s težavo bi se bila še splazila s poti. Odhitel sem po palico. Saj veste, da je treba kačo prijeti v precep.

Čez čas sem našel tak pripomoček in prijel kačo za vrat; z drugo šibo sem se dotaknil obročkov, ki niso dali glasu.

Ker sem moral iti še naprej, sem obesil kačo na vejo, ki je visela čez pot, in dobro zaznamoval prostor, da bi ga čez dve uri spet našel.

Ko sem se vračal, je bil že debel mrak. Na mestu, kjer sem mislil, da sem pustil kačo, ni bilo ničesar. Končno sem obupal in odšel žalosten, ker sem bil ubil žival le iz radovednosti — kačo, ki je najlepša stvaritev in jo v nekaterih deželah po božje časte.

Nekaj mrzlega in luskinastega me je oplazilo po obrazu. Ves prestrašen sem odskočil.

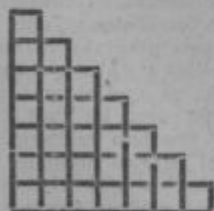
Bila je kača na veji, mrtva, kakor sem jo bil pustil. Zmotil sem se bil v kraju.

Ko sem se vrnil v koč, mi je prišel naproti tovarišev pes, ki je bil pretepač, da takega nikoli, a ko sem mu pokazal mrtvo kačo, se je prihlulil in začel umikati — zbal se je je.

Psa sem pozneje kupil — bil je še vedno silno junaški — a kač se je bal, kakor je prirojeno vsakemu njegovemu vrstniku.

(Iz angleščine Rr.)

Kvadrati

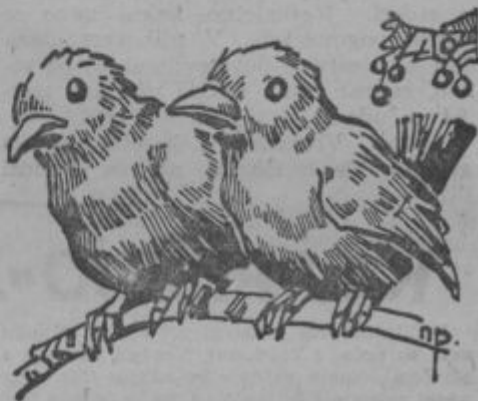
predlog
časovni veznik
divjaško orožje
trata
posoda
domača žival
ptič

V vsaki besedi so vse črke prejšnje besede, v nespremenjenem ali spremenjenem vrstnem redu in še ena črka več,

Kako sem odpovedal vrabcem stanovanje

(Resnična zgodba)

Očividno je vrabčevi rodbini na mojem balkonu zelo ugajalo. Nad vrati v špranji stare žaluzije so se bili nastanili. Ko so se mladiči izvalili, sta roditelja neutrudno letala sem in tja. Zdaj so prinesli mušico, zdaj gosenco, zdaj mastnega hrošča — in mladiči so postajali večji in krepkejši in vsak dan bolj glasni. V juniju so zleteli z gnezda. Ves olajšan sem vzdihnil: »Nu, zdaj bom imel mir!« Zmotil sem se. Vrabčevo stanovanje je bilo na novo pre-

oblečeno in gospa Vrabčeva je spet sedela na gnezdu.

Bržkone sta vrabca priporočila ugodni prostor svojim tovarišem, zakaj nekega dne sem zagledal za žaluzijo drugega okna drugo gnezdo. In od ranega jutra do poznega večera so letali vrabčki sem ter tja in čvkali.

Rad imam živali, a vse ima svoje meje. Dve rodbini napravita več nesnage kakor pa ena, in ko mi je nekega dne padla topla kapljica na nos, je bilo konec mojega potrpljenja. Odpovedal sem vrabcem stanovanje! Kakor hitro so mladiči zleteli iz gnezda, sem vzel lestev in odstranil obe gnezdi. Malo slabe vesti sem imel pri tem opravilu, a vendar, tega ni bilo več moči gledati.

Drugo jutro — komaj sem verjel svojim očem — sem spet videl slamice in tenke vejice na istem mestu, kjer je stalo prvo gnezdo, in vrabca sta neutrudno letala sem ter tja.

Stanovalci drugega gnezda se niso vrnili. Bržkone se še niso bili tako privadili, a stara najemnika se nista dala odgnati. Taka navezanost je zelo gan-

ljiva, ali jaz sem si želel miru. »Poiščita si drugo stanovanje,« sem rekel, »menda v ptičjem svetu ni stanovanjska beda tako velika!« Spet sem vzel lestev in odstranil vse slamice in tanke vejice in s papirjem zamašil špranje v stari žaluziji. Tako, zdaj je bilo tu nemogoče gnezdit. Vzel sem knjigo in se udobno vsedel v naslanjač. Zdaj bom imel vendar že mir. »Čiv!« se je oglasilo tik zraven mene. Gospod Vrabec je sedel na žaluziji in si ogledal papir z vseh strani. Še enkrat »Čiv!«. To je bilo slišati dokaj začudeno in polno očitka, kakor da bi hotel reči: »Kakšno neumnost si napravil tukaj?« Tudi gospa Vrabčeva je prišla in pomenila sta se o stvari. Neverjetno, kako čudno se ptički pogovarjajo. V njihovem glasu leži vsa lestvica čuvstev: enkrat so veseli, enkrat jezni, drugič užaljeni, tretjič začudeni!

Gospa Vrabčeva je boječe fofotala sem ter tja in iskala, ali res ni moči

nikjer najti vhoda v kako špranjo. Vse zaman! In ko sta prišla oba do tega prepričanja, sta zagnala glasen vik in krik. Čez nekaj časa sta hitela po pomoč. Dva bratranca sta prišla, si ogledala dejansko stanje, energično začivkala, kakor da bi hotela reči: »Tukaj ni pomoči, gnezdita kje drugje!« in odletela. Ali moja najemnika se nista dala pomiriti. Njuno čivkanje je postajalo vedno tišje in bolj žalostno. Tako sta dolgo, dolgo sedela pred menoj, da bi se bila še kamnu zasmilila.

Naposled sta me le ganila. Ali naj se močan človek ukloni ptičji volji? »Čiv!« je žalostno in proseče zadonelo. In — vzel sem lestev in odstranil papir.

Joj, kakšna sreča za Vrabčeve! Da sem mogel to videti, je bilo vredno spregledati tiste majhne madeže na balkonu! Ugnala sta me bila v kozji rog, a vendar sem bil srečen.

KAJ PIŠEJO "JUTROVČKI"?

Počitnice sem preživel pri stricu. Mnogo sem se pečal s čebelami. Nekega dne sva s stricem jemala satovje iz panjev. Ko sem nesel satovje v kuhinjo so me je čebele jele zasledovati. Vedno več jih je bilo okoli mene. Neusmiljeno so me začele pikati, da bi bil najrajši kričal od bolečine. Letel sem proti kuhinji, toda joj, vrata so bila zaprta in z vso silo sem treščil z glavo ob nje. Na glavi sem se precej hudo ranil. Stric me je takoj peljal k zdravniku, ki mi je rano obvezal. Nu, zdaj vsaj vem, da se z glavo ne more skozi zid, niti skozi zaprta vrata.

Herman Seušek, uč. II. razr. drž. real. gimn. v Mariboru.

Letos sem imela prav žalostne počitnice. Mama je bila bolna in morala sem jo nadomestiti v gospodinjstvu. Pospravljala, kuhala in pomivala sem, kakor mi je mama velela. V prostem času sem pisala naloge in čitala. Najrajši sem čitala »Mlado Jutro«; težko sem čakala nedelje, da bi videla kaj bo spet novega v listu.

Marica Čiaffarin, uč. II. razr. v Domžalah.

1. julija sem prišla iz Preddvora na Savodni. Z menoj sta prišla tudi moji dve tovarišici in njuna mama, pri kateri stanujem za časa šole. Prično smo se hodili kopat. Vse počitnice smo pa prav prično telovadili. Dne 9. avgusta smo imeli javni telovadni nastop. To je bil za nas otroke pravi sokolski praznik. Najprej je bil otvorjen novi Sokolski dom, nato pa se je vršil javni nastop.

Potem sem izgubila svoje tovarišice in ostala sem sama. Dne 19. avgusta pa sem

zbolela in še zdaj nisem prav zdrava. Ko bom popolnoma zdrava bom šla nazaj k svojim tovarišicam v Preddvor. Zelo mi je je žal, da sem zamudila mesec dni šole, zato se bom pa potem bolj pridno učila. Štefka Telban, uč. IV. razr. Savodni p. Gorenjs vas nad Škofjo loko.

Letošnje počitnice sem preživel v taboru pri gozdovnikih na Gorenjskem. Naše taborniške se je nahajalo ob izlivu obeh Sav: Dolinjske in Bohinjske v Radovljici. Taborili smo na prostranem travniku, kjer je bilo preko trideset šotorov postavljenih. Imeli smo tudi skupno kuhinjo. Vseh skupaj nas je bilo nad sto oseb. Življenje v taboru je bilo neizmerno lepo; vsak dan smo imeli igre ali pa izlete, popoldne pa smo se kopali v bistrski Savi Bohinjski. Učili smo se spoznavati drevesa in rastline ter mnogo drugih koristnih stvari. Zvečer smo imeli zabavo pri »Večnem ognju«, kjer smo poslušali povesti in predavanja. Časih pa smo tudi peli naše lepe narodne pesmi. Posebno radi smo poslušali »debelega Štefana«, ki je vedel vedno nove smešnice. Tudi na Stolu sem bil; videl sem planinke in murke. Bilu jih je zelo veliko a jih nisem smel trgati zakaj gozdovniki ne smejo trgati nobenih cvetic. Večkrat sem bil tudi na Brezjah in na Bledu. Posebno rad sem se vozil v čolnu in veslal. Mnogo prehitro mi je minilo poletje in domov sem se vrnil ves črn od solca. Slovo od prelepe Gorenjske je bilo res težko.

Boris Kostanjšek, uč. V. razr. v Trbovljah Vode.

Zakaj je nebo tako visoko

Bolgarska pravljica

Pred davnimi časi ni bilo nebo tako visoko, kakor je dandanašnji. Nebo je bilo nizko, tako nizko, da je bilo človeku treba le stegniti roko in že je udaril ob nebo.

A zgodilo se je nekoč, da je neka žena prala otroške plenice in si na nebu obrisala roke. Neka druga žena je pekla kruh in si je z mesecem obrisala testo z rok. Tedaj je ljubi Bog izprevidel, da je nebo prenizko, in ga pomaknil za nekaj metrov više.

Pa se je zgodilo, da je kmet oral na njivi in ker voli niso hoteli naprej, je zavihlil nad njimi dolg drog. Namestu da bi bil dosegel vole, je udaril v nebo. Ljubi Bog se je zaradi tega razjezil in spet je pomaknil nebo za eno nadstropje više.

Minilo je leto dni. Solnce je toplo pripekalo na travnike, kjer so ljudje spravljali seno. Eden izmed hlapcev ja zlagal seno na visok kup. Hotel ga je napraviti še višjega, pa ga je nebo oviralo. Iz jeze je napravil z vilami luknjo v nebo.

Ko je Bog zagledal luknjo, je postavil nebo tako visoko, kakor ga vidite dandanašnji, in odlej so imeli nebeški prebivalci mir.

ŠALE ZA MALE

Nekoč so sosedje povabili Mihca na svatbo. Svatje so se hoteli norčevati iz Mihca in so zato polagali vse kosti od kokoši, ki so jih pojedli, na Mihčev krožnik.

Po obedu so ga začeli dražiti:

»Kaj te ni sram, Mihec, da si toliko pojedel! Poglejte, pogledajte, koliko pišk je pojedel! Cel kup kosti leži na nje-govem krožniku!«

»Dragi molči,« je rekel Mihec, »mno-go boljši sem od vas. Pojedel sem samo meso, kosti sem pa pustil na krožniku. Vi ste pa, kakor psi, pojedli celo kosti!«

Nekoč je v šoli pripovedoval gospod učitelj o Kolumbu in o njegovem odkritju Amerike.

Tičarjev Matijc ga je seveda verno poslušal. Vsak človek ima kako slabo lastnost, če ne več pa vsaj eno. Tudi naš Matijc Tičar je imel tako slabo lastnost, in sicer to, da je hodil rajši v gozd stikati po ptičjih gnezdih ali pa žvižgat rakom, kakor pa v šolo poslušat zlate

nauke. Po predavanju o Kolumbu ni bilo Matijca par dni v šoli — potepal se je spet enkrat v gozdu. Ko pride zopet v šolo, ga vpraša učitelj: »No Matija Tičar, kdaj si pa bil zadnjič v šoli?!« — »Ko je odkril Kolumb Ameriko, go-spod učitelj,« se je odrezal paglavec.

O nadaljnjem razgovoru med gospo-dom učiteljem in Matijcem je pa bolje da molčim. Samo to še omenim, da je navil gospod učitelj Matijcu uro, za nameček pa je dobil mladi ptičar še doma par gorkih z leskovko.

Manica:

Pri dedku Komajnarju

»Jaz sem pa danes čul peti kukavico,« se je pobahal Blažonov Matic, ko smo se otroci po stari navadi motovili okrog dedka.

»Oho,« je vzkliknil dedek, »to pa ni karsibodi. Ali si imel kaj mnogo denarja pri sebi?«

»Jaz —« se je čudil Matic, — »en sam krajcar.«

»Samo krajcar? To je pa malo, Matiček. Pravijo namreč tako, če ima do-tični tedaj, ko prvič v letu čuje peti kukavico, mnogo denarja pri sebi, ostan-e pri denarju celo leto, če ga ima pa malo ali celo nič v žepu, no, potem je pa skozi vslo leto bolj na suhem.«

»To je pa res,« je pritrdil Matiček. »Saj že kar vnaprej vem, da bom kakor vedno, tako tudi letos brez denarja.«

»Ha, ha,« se je zasmejal dedek, »no, saj tebi zdaj še ni treba denarja. Ampak nekaj drugega vam bom povedal o kukavici.«

Otroci smo odprli ušesa in usta.

»V času, ko je živel Odrašenik,« je pričel dedek, »in so mu sovražniki začeli streči po življenju, se je Gospod večkrat skril in zgodilo se je, da je pri neki taki priliki stopil pod drevo, na katerem je gneznila kukavica. Sovražniki, ki so šli tam mimo, bi ga ne bili opazili, da ni hudobna kukavica, sedeča v gnezdu, začela kukati:

»Ku-ku, tu-tu! Ku-ku, tu-tu!«

Hudobni rabli so postali pozorni, pogledali pod drevo, kjer so našli Gospoda in ga takoj zvezali.

Kristus se je tedaj žalostno ozrl na drvo in rekel kukavici:

»Nesrečna ptica! Nisi privoščila svojemu Stvarniku skritega kotečka pod tvojim gnezdom, zato tudi ti posej ne imej nikjer prostora, kjer bi gneznila in valila svoj rod!«

Kazen Gospodova se je uresničila. Odslej kukavica ne gnezdi in ne vali, ampak svoje jajce znese v tuje gnezdo, kjer ga izvali potem kak drugi pič.

Rešitev zlogovnice

Preljubo veselje, oj, kje si doma?

Rešitev križaljke »Medved«

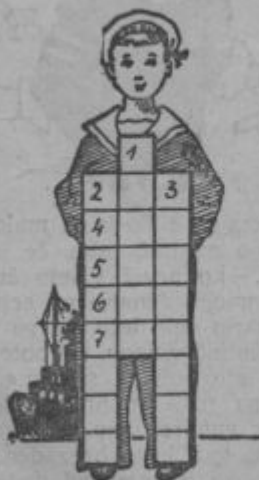
Navpično: 1. Odeja, 2. ded, 3. Ida, 5. med.

Vodoravno: 1. Od, 4. del, 5. medved.

Križaljka »Mornarček«

Pomen besed

Navpično: 1. naše morje, 2. vrezavanje v baker, 3. zimski sport.

Vodoravno: 2. moški glas, 4. žensko krstno ime, 5. gora v Julijskih Alpah pod katero leži Gregorčičeva rojstna vas, 6. vodni ščipalec, 7. osebni zaimek.

Andrej:

Milčkov klobuk

Milček se je peljal prvič z vlakom v mesto. Čudne reči! Ni mogel strpeti na klopi, ampak silil neprestano k oknu. Oče ga je potiskal od okna in ga kregal:

»Ne zijaj ven, še klobuk ti bo odneslo!«

Milček ni slišal. Oče ga je hotel kaznovati za neposlušnost. Smuk! — mu je skrivaj od zadaj potegnil klobuk z glave, da Milček ni opazil, kam je izginil, in ga skril na polico.

»Si videl? Ker me nisi ubogal, ti je klobuk odneslo,« ga je kregal.

Milček v jok. Kaj bo v mestu brez klobuka? Joj, prejoj! Ko se je očetu zdelo dovolj Milčkovega cmerjenja in pokore, mu je rekel:

»Če mi oblubiš, da boš ubogal in ne boš več zijal skozi okno, požvižgam klobuku, da pride nazaj.«

»Bom ubogal, le požvižgajte,« je rekel Milček.

Res je požvižgal in v istem hipu poveznil skrivaj klobuk na Milčkovo glavo.

To je bilo za neugnanca že preveč skrivnosti. Vlak, ropotanje, nova pokrajina, zdaj pa še to čudno sprehajanje klobuka, ki se vrne na očetov žvižg in se postavi spet na glavo. Žal mu je bilo, da ni bolj pazil in videl, kako se je to zgodilo. Zdaj bom bolje pazil, si misli, vrže klobuk skozi okno in reče:

»Oče, požvižgajte še enkrat.«

Res je oče žvižgal in pihal od jezic ter nategoval Milčku lase in ušesa, a klobuk se ni hotel več vrniti.

Jutrovčki! Najlepše mladinske knjige dobite v knjigarni Tiskovna zadruge v Ljubljani.